

Tekst til hverdagslivspalten i TA lørdag 11.08.18

Av Beate Alstad

Kjærligheten er en dans styrt av hormoner.

I min aller første artikkel fra 2014 i hverdagsliv skrev jeg om hormonet oxytocin. Etter den gang har jeg flere ganger kommet tilbake til dette fantastiske hormonet som på folkemunne ofte blir kalt kjærlighetshormonet. Kyss, klemmer og særlig orgasme øker hormonet oxytocin. Hormonet skaper bånd mellom kjærester og gjør dem mer åpne, tilstede og tillitsfulle for hverandre, og det bidrar faktisk også til trofasthet.

Oxytocin motvirker i tillegg depresjon, overvekt og øker motstandskraften for stress og sykdommer. Det demper stresshormonet kortisol, senker blodtrykket, gjør deg modigere, lindrer smerte og hjelper kroppen å bli frisk. Det kan faktisk gjøre risikoen for hjerte- og karsykdommer mindre. Dette er også et stoff som frigjøres under fødsel og amming.

I dagens artikkel skal jeg introdusere deg for et annet fantastisk hormon; vasopressin. Kjærlighetshormonet oxytocin er nemlig ikke alene da det har dansepartneren vasopressin ved sin side. Vasopressin er et stoff som er knyttet opp mot forsvarsinstinkt, territoriet, samhold og gruppetilhørighet. Det er aktivt hos mannen under ereksjon, men hos kvinnen fungerer det nesten motsatt.

Oxytocin som øker tillit og empati er mye viktigere for seksuell tenning hos kvinnen. Finnes det en forklaring på dette fenomenet?

Zoolog Petter Bøckmann mener dette har en naturlig forklaring. Han mener at kvinnen ikke uten grunn er mer selektiv. Formering innebærer et enormt mye mer ansvar for kvinnen enn hos mannen som kun skal prestere under samleiet. Kvinnen skal etter hyrdestunden gjennom et svangerskap, fødsel og amming. I forhold til amming så går 30 % av kvinnens energibudsjett av oxytocin til melkeproduksjon mens hun ammer, og det er derfor hun må legge på seg i siste del av svangerskapet. Amming tærer enormt på kreftene til en nybakt mor og oxytocin er naturens belønning for at hun gjør dette.

Oxytocin belønner relasjoner mellom partnere, danner bånd mellom mor og barn, men det kan også utløses i møte med gode venner, kollegaer, husdyr eller ved en massasje. Mengden er mindre, men tilstrekkelig for at du skal kjenne fellesskap, tillit, ro og gjør den sosiale omgangen lettere. Vi mennesker er sosiale vesener som trenger sosiale bånd og omsorg som utløser hormonene.

Tilbake til zoolog Bøckmann som hevder det er en sammenheng mellom sex og det at vi er sosiale. Det mener han kommer av våre speilnevroner som mennesket har mange av. De gjenkjenner andres følelser og er dermed viktig for sex, men også livet som flokkdyr. Et eksempel fra dyreverdenen:» en flokk sauer kan komme i brunst når de ser andre sauer har sex. Det kalles for sympatibrunst og finnes også hos mennesker, og er en av grunnene til at porno fungerer».

De to stoffene oxytocin og vasopressin kan høres ut som et tradisjonelt bilde av menn og kvinner, men begge er tilstede i ulik grad i forskjellige situasjoner. Når for eksempel foreldre ser avkommet sitt spille håndballkamp er det ganske sikkert «brøleapen» vasopressin som regjerer, men etter et nytelsesfullt samleie senere på kvelden er de blitt «kosedyr» etter at oxytocinet har tatt over styringen. Kanskje man kan si at kjærlighet er styrt av oxytocin og vasopressin i en «tango for to»?

God nytelsesfull helg Telemark.